

บทความวิชาการ

--> จรุง ทยทอง

แนวรบด้านใต้ในสถานการณ์ไฟลามทุ่ง “ไม่รบนายไม่หายจน”

บทนำ

“ปั้งๆ โหยหายน เสียงเจ้านายรบกวน คำคืน
ลมหวน เสียงรัฐจวนกริดกราย กระโดดลง
ใต้ถุน หลบกระสุนนาย กลืนความตายไซยมา
เชื่อว่าพัทลุงสบาย จันว่าอันตรรายแท้เชียว
จะหลบไปทางไหนก็หวาดเสียว ก้าวผิदनิดเดียว
เราก็ตาย

จับไปใส่ถัง ราดน้ำมันแล้วจุดไฟ ขอลา
คอมมิวนิสต์มันคิดร้าย จับเราใส่เตาแล้วเผาไฟ
แล้วปิดป้ายสีแดง

บ้างเมื่อกี้เสียผ้า ตัดหัวเสียประจาน แล้ว
โกหกกลอุบาย ว่าพ่อมันเป็นคอมฯ แท้จริง
คอมฯ คือเจ้านาย หัวหน้าตัวร้าย กอ.รมน. ไล่
มันออกไปไอ้หัวหมอ กอ.รมน. ต้องออกไป”

บทเพลงดังกล่าวข้างต้นเป็นภาพสะท้อนให้
เห็นถึงประวัติศาสตร์การต่อสู้ของขบวนการ
ประชาชนในภาคใต้ในสถานการณ์ไฟลามทุ่ง อัน
เป็นสงครามแย่งชิงประชาชนระหว่างฝ่ายรัฐบาล ผู้
เป็นตัวแทนของอำนาจเผด็จการในคราวของนัก
ประชาธิปไตย ภายใต้การบงการของมหาอำนาจ

สหรัฐอเมริกา กับฝ่ายประชาชนผู้เชิดชูอุดมการณ์
ต่อสู้ชาติเพื่อเอกราชและประชาธิปไตย ภายใต้ธง
นำของลัทธิสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีสหภาพ
โซเวียตและสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นแกนนำ

ภาคใต้ในยุคนั้นจึงกลายเป็นสมรภูมิรบที่มีการ
สู้รบดุเดือดไม่แพ้ภาคอื่นๆ ของประเทศ โดยเฉพาะ
เขตงานภาคใต้ตอนบนในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
อันเป็นฐานที่มั่นที่มีการทหารเข้มแข็งที่สุดของภาค
ใต้ นครศรีธรรมราชและเขตงานภาคใต้ตอนล่างใน

พื้นที่จังหวัดสงขลา และรอยต่อจังหวัดพัทลุง-ตรัง-สตูล ร่องรอยการต่อสู้ของประชาชนชาวภาคใต้ได้ปรากฏอยู่ทั่วแทบทุกโค้งของถนนดำ ถนนดินแดงทุกสะพานและที่สำคัญร่องรอยในความทรงจำอันเจ็บลึกของอดีตนักต่อสู้และญาติมิตรสหายของผู้ที่เสียสละชีวิตให้กับอุดมการณ์อันยิ่งใหญ่

การรำลึกถึงเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประชาชนไม่ว่าจะเป็น 24 มิถุนายน 2475, 14 ตุลาคม 2516, 6 ตุลาคม 2519 และ 17-20 พฤษภาคม 2535 ส่วนใหญ่มักจะเกิดกิจกรรมอย่างคึกคักอยู่ในมหานครอันเป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง ไม่เว้นแม้แต่อุดมการณ์ของการต่อสู้เพื่อปกป้องเอกราชและความเป็นประชาธิปไตย คนหัวเมืองอย่างชาวใต้มักจะได้รับรู้เพียงเรื่องราวข่าวคราวการจัดงานจากแคนไกลและตกอยู่ในสภาพของคน “นอนฟังเครื่องไฟ” เพราะไม่สามารถไปร่วมงานตามที่ใจต้องการ

นอกจากนั้นสื่อต่างๆ ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อแจกจ่ายให้เสพศึกษากันในวาระสำคัญๆ เช่นนี้ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์หรือสื่อประเภทอื่นๆ ล้วนเป็นสื่อที่บอกเล่าเรื่องราวของผู้คนในเมืองหลวง ไม่ค่อยได้กล่าวถึงวีรกรรมของนักต่อสู้บ้านนอก-นิรนามให้เป็นที่รับรู้กัน แม้แต่ในคนร่วมสมัยเดียวกัน

ด้วยข้อสังเกตข้างต้น จึงได้เกิดแนวคิดการจัดกิจกรรมรำลึกวันสำคัญของการเมืองภาคประชาชนโดยเน้นให้ความสำคัญกับคนในท้องถิ่น ข้อมูลของท้องถิ่น และการเชื่อมโยงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์

เหล่านั้น อันเป็นประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นส่วนหนึ่งด้วย เข้ากับการรับรู้และการสร้างจิตสำนึกเพื่อท้องถิ่น แทนที่จะมีเพียง “มึง-กู-อ้ายกู-อ้ายเรือง” มาสู่มหัวกันสุดดีบุคคล เหตุการณ์และเรื่องราวที่คนรอบข้างส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้เรื่อง เพราะมันกลายเป็น “งานชุมนุมศิษย์เก่าเหล่าสหาย” ไปโดยปริยาย

เจตนาของการบันทึกเรื่องราวของท้องถิ่น “แนวรบด้านใต้ในสถานการณ์ไฟลามทุ่ง: ไม่รบนายไม่หายจน” คือการได้เริ่มต้นจัดทำเอกสารประกอบการเสวนาของคนท้องถิ่นภาคใต้ เนื่องในโอกาสรำลึกเฉลิมฉลองครบรอบ 25 ปี 6 ตุลาคม 2519 ครบรอบ 28 ปี 14 ตุลาคม 2516 และเฉลิมฉลองอนุสรณ์สถานที่รอคอยกันมายาวนานแต่ด้วยข้อจำกัดหลายประการจึงอาจจะทำให้ข้อมูลเรื่องราวที่น่าเสนอไม่รอบคอบรอบด้าน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์ สถานที่ที่ถือเสียว่าเป็นการย่างก้าวก้าวแรกๆ ของการเริ่มต้นก็แล้วกัน และหากผู้รู้ ผู้เป็น ผู้เห็น ผู้ทำยังพอมีเวลาก็ขอความกรุณาได้ร่วมกัน “ระลึกชาติ” บอกเล่าสู่กันเพื่อจะได้เติมเต็มให้กับ “ประวัติศาสตร์ของการเมืองภาคประชาชน” ในโอกาสต่อไป

แนวรบด้านการเมืองและการทหารในภาคใต้

พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ในภาคใต้เริ่มต้นการต่อสู้ พ.ศ. 2488 หลังจาก พคท. ประกาศจัดตั้งพรรคขึ้นอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ธันวาคม 2485 แล้วในตอนปลายสงครามโลกครั้งที่ 2 พคท. ได้ฉวยโอกาสเข้าร่วมกับขบวนการเสรีไทยเพื่อเคลื่อนไหวต่อต้านญี่ปุ่น จัดตั้งสมาคมต่อต้านญี่ปุ่นขึ้นเป็นองค์กรบังหน้า โดยมอบหมายให้ นายประสิทธิ์ เทียนศิริ (กิม แซ่แทน หรือ กิม แซ่เต้ หรือ เหลียงหมิน แซ่จุ) ดำเนินงานอยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา และให้นายวิทย์ หรือ มั่นส (ชื่อจัดตั้ง) ดำเนินงานทาง ต.ท่ายาง อ.เมือง จ.ชุมพร

พ.ศ.2512 เข้าสู่สถานการณ์สงครามปฏิวัติ จัดตั้งกองกำลังติดอาวุธประจำภาคใต้ชื่อว่า “กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย (ทปท.) ประจำภาคใต้” นายเคียง ไชยศรียา (ชื่อจัดตั้ง-เพื่อง) ถูกส่งมาในพื้นที่สงขลา เข้าดำเนินการสร้างค่ายวังพาขึ้น โดยตนเองเป็นหัวหน้าค่าย

พ.ศ.2522 เจ้าหน้าที่สรุปการเคลื่อนไหวของ พคท. ภาคใต้ว่า ยังคงอยู่ในขั้นที่นับว่ารุนแรง ทั้งในด้านการเมืองและการทหาร ด้านการเมือง พคท.ภาคใต้มีการโฆษณาชวนเชื่อ ปลุกกระดมมวลชนด้วยวิธีการใหม่ๆ คือใช้วิธีการส่งจดหมายมีข้อความโฆษณาชวนเชื่อถึงตัวเจ้าหน้าที่ปราบปราม ส่วนด้านการทหาร พคท. ภาคใต้พยายามเปิดพื้นที่การสู้รบในบริเวณพื้นที่ราบมากขึ้น เพื่อที่จะขยายอิทธิพลแผ่คลุมพื้นที่ให้กว้างขวางออกไป

มีการเคลื่อนไหวอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลางและตอนล่าง โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 4 เขตด้วยกันคือ 1. คณะกรรมการจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2. คณะกรรมการจังหวัดนครศรีธรรมราช 3. คณะกรรมการ

รอยต่อพัทลุง-ตรัง-สตูล และ 4. คณะกรรมการจังหวัดสงขลา โดยมีกองบัญชาการภาคใต้ตอนบนที่สุราษฎร์ธานี ส่วนกองบัญชาการภาคใต้ตอนล่างอยู่ตรงรอยต่อพัทลุง-ตรัง-สตูล

จุดหนักของการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ เขตอิทธิพล โดยเฉพาบนป่าเขาซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยปฏิบัติการหรือ “ฐานที่มั่น” ที่ฝังตัวมาเป็นเวลานานเรียกว่า เขตภายใน ส่วนพื้นที่อันพยายามขยายออกไปเรียกว่า เขตภายนอก อีกทั้งเขตงานที่เปราะบางที่สุดคือ สงขลา และที่แข็งแกร่งที่สุดคือ เขตงานสุราษฎร์ธานี

กองทัพภาคที่ 4 สมัย พล.ท.จวน วรณรัตน์ ตั้งวัตถุประสงค์หลักอยู่ที่การทำลายฐานที่มั่นที่ตั้งกองบัญชาการหรือที่ตั้งหน่วยต่างๆ ของ พคท.ในพื้นที่รอบใน ทั้งทางบกทั้งทางน้ำ พคท.ไม่ให้ขยายตัวสู่พื้นที่รอบนอก ก่อนจะอำลาชีวิตทหาร แม้ทัพจวนได้โน้มน้าวกำลังทหารที่เหลือจากสงขลาที่เป็นจุดอ่อนขึ้นไปตามเทือกเขาจนถึงสุราษฎร์ธานีที่แข็งแกร่ง พ.ศ.2524 ปะทะกับ พคท. 400 ครั้ง มีการก่อการร้าย 200 ครั้ง เจ้าหน้าที่ยึดค่ายของผู้ก่อการร้าย (ผกค.) ได้กว่า 80 ค่าย ได้แก่

1. ในเขตพื้นที่จังหวัดพัทลุง-ตรัง-สตูล เจ้าหน้าที่สามารถยึดและทำลายกองบัญชาการเขต 3 ในจังหวัดตรัง ได้กองบัญชาการเขต 4 ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ได้กองบัญชาการ ทปท.เขตจังหวัดพัทลุง ค่าย ทปท.เขต 1

2. ในพื้นที่จังหวัดสงขลา เจ้าหน้าที่เข้ายึดและทำลายค่ายถาวรขนาดใหญ่ของ ทปท.จังหวัดสงขลา ได้

3. ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เจ้าหน้าที่เข้ายึดและทำลายค่ายกรุงชิงหรือค่ายหมายเลข 31 และค่ายหมายเลข 32 ซึ่งเป็นค่ายถาวรมีอาคารรวม

กันทั้งหมดถึง 44 หลัง

4. ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่ยึดและทำลายค่ายของ ทปท. ในเขตงานอ.บ้านนาสาร ได้ 2 แห่งใหญ่

นอกจากนี้ยังบุกเข้าโจมตีกองบัญชาการ ทปท. ภาคใต้ตอนบนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และภาคใต้ตอนล่างในรอยต่อพัทลุง-ตรัง-สตูลได้อีกด้วย พ.ศ. 2525 เหลือค่ายขนาดใหญ่เพียง 1-2 ค่ายเท่านั้น

พ.ศ.2524 พคท. ภาคใต้ได้สูญเสียกำลังคน 600 คน โดยออกมามอบตัว 550 คน นอกนั้นเสียชีวิตระหว่างการปะทะหรือถูกจับ (โปรดดูตารางประกอบ)

เขตงาน	ปี 2522	ปี 2524
กจ. สุราษฎร์ธานี	1,500	350
กจ. นครศรีธรรมราช	735	160
กจ. พัทลุง-ตรัง-สตูล	1,100	250
กจ. สงขลา	370	120
รวมทั้งภาคใต้	2,725	1,850

ยุทธการสำคัญในภาคใต้

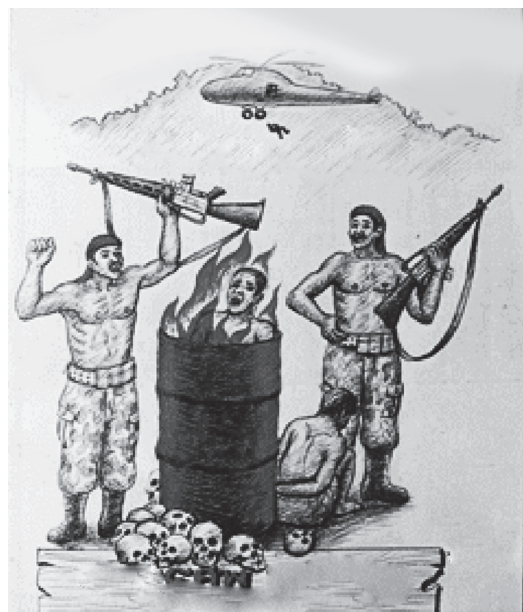
1. ถังแดงพัทลุง

เมื่อ พ.ศ.2508 สงครามประชาชนเปิดฉากขึ้นอย่างเต็มรูปแบบหลังวันเสียงปืนแตก (7 สิงหาคม 2508) กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทยของพรรคคอมมิวนิสต์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามเทือกเขาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเทือกเขาเพชรบูรณ์ ในภาคเหนือ เทือกเขาภูพานในภาคอีสาน และเทือกเขาบรรทัดในภาคใต้

เทือกเขาบรรทัดอัน เป็นรอยต่อ 3 จังหวัดคือ พัทลุง-ตรัง-สตูล นับเป็นสาขาที่มีความเข้มแข็งมาก

แห่งหนึ่งของ พคท. มีสมาชิกเป็นจำนวนมาก จึงนับเป็นหน่วยงานของ พคท. ที่ฝ่ายรัฐบาลเผด็จการมีความลำบากใจเป็นอย่างยิ่งในการปราบปราม

พ.ศ.2513 รัฐบาลเผด็จการในสมัยนั้นได้จัดตั้งค่ายขึ้นที่บ้านเกาะหลูง ต.ลำสินธุ์ อ.งหวา (ปัจจุบันอยู่ในท้องที่ อ.ศรีนครินทร์) จ.พัทลุง เพื่อไว้ยั้งกำลังของ ทปท. ที่กำลังรุกคืบเข้ามาอย่างรวดเร็ว เมื่อค่ายทหารที่เกาะหลูงเกิดขึ้น เลือด น้ำตาและชีวิตของชาวใต้และชาวพัทลุงก็ถูกสังเวยความโหดร้าย ความป่าเถื่อนของกองทัพรัฐบาล เพราะที่นี่ได้กลายเป็นดินแดนทรมานและแดนประหารคนไทยอย่างเลือดเย็นที่สุด

ในช่วงพลบค่ำที่ค่ายทหารแห่งนี้ ชาวบ้านมักจะได้ยินเสียงรถยนต์ยี่ห้อซี ซึ่งบรรทุกทหารดั่งสะทอนไปทั่วทั้งหมู่บ้าน ชาวบ้านมักจะเห็นควันไฟลอยขึ้นจากค่ายแห่งนี้ มันเป็นควันไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงประเภทน้ำมันที่มีสีดำและลูกไหม้เป็นเวลานาน ความสงสัยของชาวบ้านคือ เหตุใดชาวบ้านที่

ถูกทหารนำตัวเข้าไปในค่ายจึงไม่มีใครเห็นคนเหล่านั้นกลับออกมา ต่อมาทุกคนก็รู้ว่าคนเหล่านั้นถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์และถูก “เผาถึงแดง” อย่างโหดร้ายทารุณผิดมนุษย์

เพื่อหลบเลี่ยงนั้นเสีย

นอกจากการจับใส่ถังแล้วเผาทั้งเป็นอย่างทารุณแล้ว ฝ่ายปราบปรามประชาชนพวกนี้ยังคิดค้นวิธีการฆ่าที่แปลกกว่าเดิม นั่นคือ เมื่อผู้ที่ถูก

...เมื่อกำนายกฯ เปรม ติณสูลานนท์ ประกาศนโยบาย 66/2523 เราคิดว่ามันก็เป็นเรื่องที่ดี เพราะเมื่อเราออกมาเขาก็ไม่เอาผิดเรา ซึ่งถ้าเป็นเมื่อก่อนถ้าเราออกมาอาจต้องตายก็ได้ ในช่วงเวลานั้นผมคิดว่าอย่างไรเสียพรรคคอมมิวนิสต์ต้องชนะแน่ เพราะขนาดเจ้าราชการไม่ว่าจะเป็นทหาร ตำรวจ เวลาไปไหนมาไหนไม่กล้าใส่เครื่องแบบ รถของทางราชการก็ไม่กล้าใช้ ตามถนนหนทางเราสามารถควบคุมได้ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดพัทลุง...

ยุทธ ศรีละมุน เจ้าของที่ดินที่ตั้งค่ายเกาะหลูง

“ถึงแดง” เป็นวิธีการโหดร้ายที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ปราบปรามผู้ที่ต้องสงสัยว่าอาจมีการกระทำความผิดเป็นคอมมิวนิสต์ หรือแม้แต่ผู้ที่ไม่ชอบหน้าหรือไม่พอใจก็สามารถที่จะถูกยึดเย็บตัวว่าเป็นคอมมิวนิสต์ได้ วิธีการทรมานแบบถึงแดงเริ่มต้นจากการสอบเค้นเอาความจริงที่ต้องการรู้มากที่สุด หากผู้ต้องสงสัยไม่ยอมพูดก็จะถูกซ้อมอย่างทารุณ หลังจากนั้นก็จะถูกจับมายัดใส่ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตรที่ทาสีแดง ในถังน้ำมันจะมีตะแกรงคล้ายเหล็กวางอยู่ชั้นหนึ่งซึ่งพอดีกับขนาดของถังสามารถที่จะวางของอย่างใดอย่างหนึ่งลงไปได้ ส่วนที่ก้นถังจะมีน้ำมันบรรจุอยู่ในปริมาณพอสมควร เมื่อจุดไฟด้วยความร้อนประจุไฟประลัยกัลป์ ผู้ถูกเผาจะส่งเสียงร้องอย่างโหยหวน ด้วยเกรงว่าเสียงนั้นจะได้ยินถึงชาวบ้านละแวกใกล้เคียง ทหารก็จะติดเครื่องรถยนต์

ซ้อมทรมานถูกจับมัดใส่ถังแดงเรียบร้อยแล้ว แทนที่จะเผอย่างปกติ ก็สรรหาวิธีการฆ่าที่แปลกขึ้นไปอีก ด้วยการพารา่งที่ถูกจับมัดใส่ถังขึ้นเฮลิคอปเตอร์บินขึ้นสู่อยอดเขาสูงตามเทือกเขาบรรทัด แล้วถีบถังให้หล่นลงสู่เบื้องล่าง

มันเป็นการปราบปรามแบบเหี้ยมเกริบ ไม่มียกเว้นว่าใครถูก ใครผิด คาดว่ามีคนตายไปกับการปราบปรามแบบทารุณโหดร้ายนี้ประมาณ 3,000 คน ชาวบ้านที่ถูกนำมาฆ่าอย่างน่าสงสารดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่มีบ้านเรือนอยู่อาศัยในพื้นที่ อ.ป่าบอน อ.กงหรา อ.ตะโหมด อ.ศรีบรรพต อ.ป่าพะยอม อ.เมือง อ.ควนขนุน อ.ศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง และบางอำเภอของจังหวัดตรัง

ค่ายเกาะหลูง จำต้องถูกปิดและเคลื่อนย้ายออกอย่างรวดเร็วเมื่อเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม

2516 รัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ต้องลาออก เพราะกระแสความเกลียดชังของประชาชน เมื่อค่าย ถูกย้ายออกไปชาวบ้านในพื้นที่ได้พากันมาตั้งถนน เอาเสา สังกะสี ไม้ และข้าวของที่ทหารทิ้งไว้ไปไว้ใน บ้านของตน และสิ่งที่เขาเห็นตามพื้นดินของอดีต ค่ายที่กลบฝังไว้อย่างไม่เรียบร้อยนักก็คือ กระดูกที่ ไม่สามารถจะบอกได้ว่าเป็นของใครบ้าง

“ที่ดินของผมทั้งหมด 20 ไร่ เป็นสวนมะพร้าว ทั้งหมด เมื่อก่อนเรายังไม่ได้ปลูกยาง เมื่อทหารบอก แม้ผมว่าอยากจะทำไร่เพื่อที่จะทำเป็นค่าย ทหารไว้สู้กับคอมมิวนิสต์ แล้วบอกว่าอยากจะทำ ความร่วมมือ ตอนนั้นแม้ไม่มีใคร เพราะผมเองก็ เข้าป่าไปแล้วก็ต้องยอมเพราะว่ากลัว ผมอยู่ในป่ารู้ เรื่องโหดร้ายที่เกิดขึ้นตลอด แต่ไม่รู้จะทำอย่างไร ผม เข้าป่าเมื่อ พ.ศ. 2510 และออกเมื่อ พ.ศ. 2522 ผม ไม่เคยคิดเสียตายและคิดว่าเป็นเรื่องแพ้นะ เมื่อ ท่านนายฯ เปรม ติณสูลานนท์ ประกาศนโยบาย 66/2523 เราคิดว่ามันก็เป็นเรื่องที่ดี เพราะเมื่อเรา ออกมาเขาก็ไม่เอาผิดเรา ซึ่งถ้าเป็นเมื่อก่อนถ้าเรา ออกมาอาจต้องตายก็ได้ ในช่วงเวลานั้นผมคิดว่า อย่างไรเสียพรรคคอมมิวนิสต์ต้องชนะแน่ เพราะ

ขนาดข้าราชการไม่ว่าจะเป็นทหาร ตำรวจ เวลาไป ไหนมาไหนไม่กล้าใส่เครื่องแบบ รถของทางราชการ ก็ไม่กล้าใช้ ตามถนนหนทางเราสามารถควบคุมได้ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดพัทลุง อย่าว่าแต่เขตนอก เมืองเลย แม้แต่ในตัวเมือง ก็มีแต่คอมมิวนิสต์แล้ว แต่เรื่องนี้มันเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว ผมไม่อยาก ให้มันเกิดขึ้นมาอีก บ้านเมืองเราตอนนี้ก็เพิ่งสงบเมื่อ 4-5 ปี มาเนี้อย่างนี้ เมื่อก่อนใครจะมาทำอะไรทำนอง อย่างนี้ อยู่ในบ้านก็กลัวทหาร ไปอยู่ป่าก็ลำบากทุกวันนี้ ทุกอย่างก็สงบแล้ว” (ยุทธ ศรีละมุน. เจ้าของที่ดินที่ ตั้งค่ายเกาะหลู. สิงหาคม 2537.)

2. เสือพราน เสือพาล

สมัย พล.ท.จวน วรรณรัตน์ เป็นแม่ทัพกองทัพบกที่ 4 ได้จัดตั้งกองกำลัง อาสาสมัครทหารพรานหรือ เสือพรานขึ้นมา เพื่อต่อสู้กับ พรรคคอมมิวนิสต์แห่ง ประเทศไทย โดยรับสมัคร ชายฉกรรจ์ที่ก้าวร้าว เกเร เป็นนักเลงหัวไม้ในหมู่บ้าน มาติดอาวุธสงครามและฝึก การรบเสริมเชี่ยวชาญให้ ใน

พล.ท.จวน วรรณรัตน์
อดีตแม่ทัพกองทัพบกที่ 4

ที่สุดกองกำลังติดอาวุธร้ายแรงประเภทนี้ก็สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนโดยทั่วหน้ากัน ชาว บ้านต่างร้องทุกข์กล่าวโทษทหารพรานผ่านทาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ ทั้งนายภิญา ช่วยปลอด ส.ส.สุราษฎร์ธานี นางสุพัตรา มาศดิตถ์ ส.ส.นครศรีธรรมราช นายธีรศักดิ์ อัครบวร ส.ส.พัทลุง แต่ พล.ท.จวน วรรณรัตน์ แม่ทัพภาคที่ 4 ก็แก้ตัวว่า เป็นการกล่าวหาของกระบวนการทำลายภาพลักษณ์ ของกองทัพบกและความผิดพลาดเกิดจากความรีบเร่ง

และยืนยันจะไม่ให้เกิดซ้ำเป็นครั้งที่สองต่อไป

นายภิญญา ช่วยปลอด ส.ส.จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ในสมัยนั้นอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรว่า

“ที่สุราษฎร์ธานี ชาวบ้านมีความเดือดร้อนเรื่อง
เสือพรานรังแกอย่างมาก จนกระทั่งเขามีหนังสือร้อง
ทุกข์มาให้ผม ผมอยากจะถามท่านแม่ทัพ (จวน) ว่า
มีการควบคุมดูแลความประพฤติของเสือพรานหรือ
เปล่า การคัดเลือกเสือพรานกระทำกันอย่างไร ส่วน
มากที่เห็นก็เป็นผู้ร้ายมีคดีติดตัวมาสมัครเป็นเสือ
พรานได้ แม้กระทั่งในคุกยังมีเสือพราน การปฏิบัติ
ตัวก็เหลวไหล ขออย่าให้เข้าข้างลูกน้องนะครับ ต้อง
ลงโทษ...” (ปริญญา ช่วยปลอด. 2523.)

พล.ท.จวน วรรณรัตน์ แม่ทัพกองทัพบกที่ 4
ชี้แจงว่า

“ข้อร้องเรียนเรื่องเสือพราน ผมยืนยันว่าเป็น
แผนของคนไม่ดี ผมขอเรียกมันว่า จหฺร. แปลว่า จอ
ห้าร้อย พวกเหล่านี้มีหน่วยทำว่าเสือพรานออก
ทำความเสื่อมเสียให้ ส่วนเรื่องการคัดเลือกเสือ
พรานผมคิดว่าได้ทำดีแล้ว แต่ขอยอมรับว่าในรุ่นแรก
เพราะความเร่งรัดทำให้เราทำผิดพลาดไป...”

ส่วนนางสาวสุพัตรา มาศดิตถ์ ส.ส.นครศรี-
ธรรมราชแย้งว่า

“การที่แม่ทัพกล่าวว่า กรณีเสือพรานสังหาร 8
ศพที่พัทลุงเป็นเรื่องส่วนตัว ก็อยากจะถามว่าอาวุธ
ที่ใช้ในการฆ่าฟันส่วนตัวนั้นได้มาจากไหน มาจาก
ใคร มาจากภาษีของราษฎรที่ให้กับกองทัพหรือไม่” (สุพัตรา มาศดิตถ์. 2523.)

นายธีรศักดิ์ อัครบวร ส.ส.พัทลุงเสริมว่า

“เดี๋ยวนี้ชาวพัทลุงเขาไม่เรียกหน่วยนี้ว่าเสือ
พราน แต่เรียกว่าเสือพาล... นิสัยของเสือพรานทุก
คนต้องยิงปืนขึ้นฟ้า 7-8 นัดทุกครั้งไป บางทีก็ยิงผ้า
ขาวม้าสะพายเอ้ม.16 อยู่ในตลาด ชาวพัทลุงรู้ว่า
พวกนี้เป็นคนเกเรที่ไม่มีใครเขาเอาแล้ว นี่เป็น
ตัวอย่างของเสือพรานที่เรารู้จัก” (ธีรศักดิ์ อัครบวร.
2523.)

แต่แม่ทัพจวน วรรณรัตน์ ยังแก้ตัวว่า

“มันเป็นเพราะความฉุกเฉินในครั้งแรกๆ
มากกว่า ผมไม่ให้เกิดขึ้นเป็นครั้งที่สอง...” (แม่ทัพ
จวน วรรณรัตน์. 2523.)

ทหารพรานมี 10 กองร้อย มีปืน 800 กระบอก
ได้แก่ 1.) กองร้อย 401 อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์-
ธานี 2.) กองร้อย 402 กิ่ง อ.ศรีบรรพต จ.พัทลุง 3.)
กองร้อย 403 อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี 4.) กอง
ร้อย 404 กิ่ง อ.กงหรา จ.พัทลุง 5.) กองร้อย 405 กิ่ง
อ.ควนกาหลง 6.) กองร้อย 406 ต.สามตำบล อ.
ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช 7.) กองร้อย 407 อ.
ย่านตาขาว จ.ตรัง 8.) กองร้อย 408 อ.สะบ้าย้อย
จ.สงขลา 9.) กองร้อย 409 วัดถ้ำพรณรา อ.ฉวาง
จ.นครศรีธรรมราช 10.) กองร้อย 501 ต.บ้านส้อง
อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี ใช้งบประมาณปีละ 50
ล้านบาท

เสือพรานเหล่านี้มีพฤติกรรมปล้น ฆ่า ข่มขืน
รังแกประชาชนต่าง ๆ นานา ตัวอย่างเช่น เมื่อวันที่ 6
มีนาคม 2523 เสือพรานประสบ หรือ ฉอ สุขแทน
กองร้อย 402 สำนักปราง กิ่ง อ. ศรีบรรพต จ.พัทลุง

โดยการนำของหัวหน้า โฟธิ์ ชุมแพ หรือจำสับเอก วีระพันธ์ โฟธิ์เตี้ย ใช้อาวุธปืน เอ็ม.16 กราดยิงใส่ชาวบ้านทั้งเด็กและผู้ใหญ่ตายคาที่ 8 ศพ บาดเจ็บสาหัส 12 คน แม้กระทั่งในงานศพของ 8 ชีวิต ครูคนหนึ่งเขียนโปสเตอร์ติดไว้ว่า “มนุษยธรรมอยู่ที่ไหน ชีวิตผู้บริสุทธิ์ 8 ศพ ใครเป็นคนรับผิดชอบ ใครเป็นผู้หยับอาวุธให้โจร” ปรากฏว่าหัวหน้าโฟธิ์ผู้ควบคุมเสียพรานในเขตนั้นเป็นผู้เข้ามาฉีกโปสเตอร์ แย่งกล้องถ่ายรูปของคนในงานอย่างอุกอาจ

“พวก ผกค.พยายามใส่ร้ายพวกผม จ้างผู้ชายมาข่มขืนผู้หญิง จ้างคนมาปล้นสะดมชาวบ้าน แล้วใส่ร้ายว่าเป็นพวกผม แล้วก็ส่งข่าวแจ้งหนังสือพิมพ์ลงข่าว อย่างสยามนิกร ตะวันแดง ทำพวกผมเสียหมด มันเป็นแผนของฝ่ายมัน คิดดูซิว่ามันระบุนเดือน ปีถูกหมดเลย” (หัวหน้าโฟธิ์ ชุมแพ.2523.)

3. 12 ศพที่เคียนซา-ปิดฉากยุทธการ “นภา-รัตน์”

เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2524 ณ สถานปฏิบัติการชุดคุ้มครองหมู่บ้าน 151 บ้านคลองปราบ ต.บ้านนาสาร อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี นักบินและวิทยากรรวม 12 คนขึ้นเฮลิคอปเตอร์มุ่งหน้าไปยังบ้านควนสามัคคี ต.พ่วงพรหมนคร อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี ถูก ทบพ.ยิงด้วยปืนครก 60 และเอ็ม.

79 เอ็ม.16 ระเบิดตกกระจาย ตายคาที่ทั้ง 12 คน

ก่อนหน้านั้น ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2520 ที่บ้านส้อง พล.ท.หาญ สีนานนท์ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี ทบพ.ส่งคนคุมยิงเฮลิคอปเตอร์ 67 นัด พลาดสับกว่านัด นอกนั้นเจาะเครื่องทั้งนั้น เป็นเหตุให้หม่อมเจ้าวิภาวดี รังสิต ที่เสด็จไปเยี่ยมตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)

สิ้นชีพิตักษัย

ช่วงที่เฮลิคอปเตอร์ถูกยิงเป็นช่วงที่กองทัพภาคที่ 4 กำลังเปิดยุทธการ “นาร์ตัม” ต้องใช้กำลังทางอากาศในการโจมตีที่หมายฝ่ายคอมมิวนิสต์คือใช้กำลังทางอากาศเคลื่อนโจมตีข้ามห้วยศัตรู บุ๊กที่หมายอย่างรวดเร็วโดยอาศัยกำลังทางพื้นราบเคลียร์หรือเปิดทางเข้าไปก่อนสร้างความปั่นป่วนให้ศัตรูจนไม่มีเวลาระมัดระวัง การเคลื่อนที่ทางอากาศรูปแบบการทำสงครามแบบนี้ค่อนข้างจำกัดในพื้นที่ราบเท่านั้น

พื้นที่เขตการเคลื่อนไหว ที่พักตัวของ พคท.ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีอยู่หลายเขตที่เป็นพื้นราบและส่วนใหญ่มักจะมีคามเข้มแข็ง ชิมลึกในหมู่มวลชน เช่น ค่าย 514 ในเขต ต.พวงพรหมนคร อ.เคียนซา ซึ่งเป็นป่าในพื้นที่ราบ ฝ่ายคอมมิวนิสต์มีการจัดตั้งมวลชนรายรอบอย่างหนาแน่น พื้นที่ทุกตารางนิ้วปกคลุมไปด้วยอิทธิพลของอำนาจรัฐแดง

“พื้นที่แถบนี้ทางราชการทอดทิ้งมานาน ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าไปได้เลย เขาวางมวลชนไว้รายรอบ ตลอดเวลาที่ผ่านมาเขาจะออกมาพบกับเราในเขตจรยุทธ เราไม่เคยเข้าไปถึงถิ่นฐานของเขาจริงๆ การเปิดยุทธการครั้งนี้เพื่อไปถึงรังของเขาเลย” (พ.ท.บัญชา ชวาลศิลป์, ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายยุทธการกองทัพภาคที่ 4. 2524.)

“เลี้ยงที่แข็ง แ่งที่อ่อน” คือคำขวัญของ พล.ท. จวน วรรณรัตน์ แม่ทัพกองทัพภาคที่ 4 ที่ใช้ในการไล่ พคท.ให้ขึ้นไปอยู่บนเขาให้หมด แล้วจะทำงานการเมืองหรืองานโฆษณากับมวลชน แต่เนื่องจากการตอบโต้จากฝ่าย พคท.ที่ค่อนข้างหนาแน่น ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่จึงต้องโจมตีหรือเข้าไปทำงานโฆษณา

ให้เร็วที่สุดตามลักษณะการยุทธเคลื่อนที่ทางอากาศ

4. ปฏิบัติการล้างค่าย-ความจำเป็นของ พล.ท.หาญ ลีนาณนท์

พล.ท.หาญ ลีนาณนท์ เข้ารับตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ 4 เมื่อปลายปี 2524 อดีตนายทหารฝ่ายเสนาธิการมือขวาของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เมื่อครั้งเป็นแม่ทัพภาคที่ 2 ได้ประกาศนโยบาย “ได้ร่มเย็น” มีหลักการสำคัญว่า จะสร้างความสงบเรียบร้อยขึ้นในพื้นที่ภาคใต้ที่ร้อนระอุอยู่สุดขีด ทั้งด้วยปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาโจรผู้ร้าย เจ้าหน้าที่ไม่มีความเป็นธรรม ปัญหาของชาวไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้และปัญหาผู้มีอิทธิพล

ฐานปฏิบัติการของ พคท.อยู่เกือบติดถนนหลวง อิทธิพลของผู้ก่อการร้ายขยายเข้ามาถึงพื้นทีราบ ทหารของ ทปท.ติดอาวุธแต่งชุดเขียวสวมหมวกดาวแดงเข้ามาตัดผมและซ่อมจักรยานในตลาดพุทฟี โดยไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ในงานวัดที่มีตำรวจสีหาคคนอยู่ในงาน ฝ่าย พคท.ยังลงมาไล่ตำรวจออกจากงาน และเข้าร่วมอย่างสนุกสนานกับชาวบ้านได้

ด้วยความสัมพันธ์กับผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ห้าตระกูลอิทธิพลสำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานีล้วนมีผลประโยชน์ในสัมปทานทำป่าไม้ ทำแร่ ในเขตอิทธิพลของ ผกค. และคนกลุ่มนี้เองที่เกื้อหนุนด้านเสบียงอาหารและยุทธสัมภาระอย่างมีระบบ

ต้น พ.ศ.2525 กองทัพภาคที่ 4 ได้คนสำคัญของ พคท.คือ นายวิวัติ ตั้งตระกูล กรรมการภาคของ พคท. ซึ่งเป็นผู้สร้างเขตงาน 508 และมีอำนาจสูงเทียบกรรมการกลางอีกคนหนึ่งคือ สิ้น เตมลิ้ม กรรมการกลาง พคท.

กองกำลังพลเรือนตำรวจทหาร (พตท.) 42

ประจำ จ.สุราษฎร์ธานีกลายเป็นกองบัญชาการ กองทัพภาคที่ 4 ส่วนหน้า 2 เดือนต่อมา พล.ท.หาญ ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในกองบัญชาการค่ายดอนนก

18 กุมภาพันธ์ 2525 สิบเอกณรงค์ นุชคง หัวหน้าชุดปฏิบัติการพิเศษจำนวน 20 นาย พร้อม กำลังอีก 4 กองพัน ประกอบด้วย ทหารจากกองทัพ ภาคที่ 4 ตำรวจ อาสาสมัครและกำลังเสริมจาก กองทัพภาคที่ 2 และ 3 เข้าโจมตีช่องช้างในดอนคำ ค่าย ผกค.ในพิกัดอยู่กลางป่าทึบ ห่างจากถนนใหญ่ สามกิโลเมตร ในเส้นทาง อ.บ้านนาสาร-ต.พรุฬห์ ก่อนหน้านั้น คำทำจาก ผกค. หรือ ทปท.ประกาศอย่าง ชัดเจนว่า “อยู่บนถนนดำที่ลาดยางไม่เป็นไร แต่อย่า เข้ามาในถนนแดง” และก็เป็นไปตามคำขู่ คือกอง กำลังฝ่ายรัฐบาลที่เข้าโจมตีช่องช้างได้พบกับการ ต้านทานตั้งแต่ก้าวแรก การเคลื่อนตัวเข้าสู่เป้าหมาย เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะกับระเบิดที่วาง ถียิบทุกตารางนิ้ว แม้ว่าจะรู้พิกัดที่แน่นอน แต่การ รุกเข้าสู่พิกัดก็กลายเป็นเรื่องยาก

หลังจากใช้เวลา 8 วันก็เข้าถึงฐานบริวารของ ค่าย 508 ช่องช้างได้โดยพบกับการต้านทานเพียง บางเบา ก่อนที่ฝ่าย ทปท.จะทิ้งฐานออกไปสู่เขตป่า เขาที่ลึกกว่านั้น จำนวนผู้เสียชีวิตของฝ่ายทางการ เพิ่มขึ้นทุกวันในการปฏิบัติการทางทหาร รายงาน ล่าสุดคือตาย 17 และบาดเจ็บกว่าครึ่งร้อย สาเหตุ ของความสูญเสียมาจากกับระเบิดเป็นส่วนใหญ่

ค่ายนั้นห่างจากฐานบัญชาการหน่วยเฉพาะกิจ ฤทธิ (ร.ร.บ้านเขาโคกห่างจากถนนใหญ่สายนาสาร- พรุฬห์ ประมาณ 2 กิโลเมตร) ไม่ถึง 2 กิโลเมตร ที่ตั้ง ค่ายเป็นป่าทึบจนแสงแดดส่องไม่ถึงพื้นดิน ช่วย อำพรางการสังเกตการณ์ทางอากาศเป็นอย่างดี มี บ้านพัก 14 หลัง เรียงรายอย่างถูกต้องตามหลัก ยุทธวิธีคือสามารถยิงศัตรูที่รุกรานจากภายนอกค่าย

ได้โดยไม่บังทางปืนกัน ได้ถุนบ้านมีหลุมบังเกอร์ มี อู่มองค์เชื่อมต่อกันตลอด มีโรงครัว ศูนย์พยาบาล ห้องประชุม ลานฝึกอาวุธอยู่อย่างพร้อมสรรพ

5. แม่ทัพวันชัย จิตต์จำนง แยกส่วนกำลัง รบ มุ่งงานมวลชน

พล.ท.วันชัย จิตต์จำนง แม่ทัพภาคที่ 4 คนถัด จาก พล.ท.หาญ ลีนานนท์ เจ้าของนโยบาย “ได้ ร่มเย็น” กล่าวถึงความสำเร็จของนโยบาย 66/2523 และ 65/2525 ต่อการปราบปรามขบวนการพรรค คอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยว่า “หลังจากรัฐบาล เปลี่ยนนโยบายปรากฏว่า การออกมาร่วมพัฒนา มามากขึ้น”

2 พฤศจิกายน 2524 มีพิธีรับผู้ร่วมพัฒนาชาติ ไทยครั้งแรกในพื้นที่กองทัพภาคที่ 4 มีทั้ง พคท. ขจ. และ จคม. รวม 616 คน

“นโยบายได้ร่มเย็น ก็คือส่วนหนึ่งของนโยบาย 66/2523 และนโยบาย 65/2525 แต่เราเปลี่ยนจาก เป้าหมายที่มุ่งปราบเอาชนะความยากจน และสร้าง ความปลอดภัย อันเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาลในการขจัดเงื่อนไขสงคราม ภายใต้ สถานการณ์ก่อการร้ายด้วยกำลังอาวุธอันตัว ลง และ พคท.หันมาต่อสู้ในแนวทางสันติ ตามการ สรุปลสถานการณ์ของกองทัพ” (พันเอกธนพล บุญ โยปัษณ์ภ. เสนาธิการกองทัพภาคที่ 4)

“อันนี้เป็นส่วนหนึ่งในการยุบกองทัพภาคที่ 4 ส่วนหน้า ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ พคท.ได้ลด ระดับลงและที่ตั้งกองบัญชาการส่วนหน้าค่ายดอน นกจะใช้เป็นที่ฝึกทหารพราน ซึ่งเป็นหน่วยที่กองทัพ ภาคที่ 4 จะให้ความสำคัญอย่างสูงในการปฏิบัติกร

ทางทหารต่อไป”

“ตอนนี้เราเน้นความสำคัญทางกลุ่ม อส. อพป. ทส.ปช. มากขึ้นเพราะเราจะใช้พวกนี้ทำหน้าที่ ป้องกันและรบภายในประเทศ ส่วนทหารประจำการ ที่อยู่ตามแนวชายแดน เราจะเรียกกลับพื้นที่หมด เพื่อ ปฏิบัติหน้าที่รอบนอกประเทศอย่างเดียว” (แหล่ง ข่าวทางทหาร)

“กองทัพภาคที่ 4 ได้ดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์ รวมแห่งการฟื้นฟูจิตใจโดยจัดตั้งศูนย์ได้ร่วมเย็น สัมพันธ์ขึ้นที่ค่ายสิรินธร อ.ยะรัง จ.ปัตตานี และ ดำเนินงานตามแนวทางของศูนย์การุณยเทพ กอง อำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) จังหวัดสงขลา” (พันเอกจ่านง ไพโรจน์, ผู้บัญชาการ พตท. 43. 2526)

unสรุป

จากลักษณะความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่มีลักษณะ ความมีลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ความมีลักษณะเฉพาะของการตั้งชุมชน

ความมีลักษณะเฉพาะของวิถีชีวิตชุมชน วิถีทาง สังคมและวัฒนธรรมอันเป็นเบ้าหลอมที่ก่อให้เกิด ความมีเอกลักษณ์ของควมมีอุปนิสัยใจคอหรือ ความมีบุคลิกภาพเฉพาะของความเป็นคนภาคใต้ การขนานรับเพื่อการปลดปล่อยตามลัทธิมาร์กซ์ เลนิน และความคิดของเหมาเจ๋อตุง ภายใต้การนำของ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ที่ เคลื่อนไหวอยู่ในภาคใต้ ก็ได้มีพัฒนาการที่สอดคล้อง กับสภาพทางสังคมและท้องถิ่นชุมชน โดยเฉพาะ การมีลักษณะเป็นสังคมแบบชุมชนใจร ผสมผสานกับ วัฒนธรรมการเกลี้ยคนายซึ่งได้กลายเป็นพื้นฐาน ของวัฒนธรรมการพึ่งตนเองในเชิงการสร้างสมดุล อำนาจในการดำเนินชีวิตทางสังคมของคนภาคใต้ เมื่ออุดมการณ์พคท. มาผนวกกับการเกลี้ยคนาย เป็นทุนเดิมอยู่แล้วการขนานรับกับการต่อสู้ด้วยกำลัง อาวุธภายใต้คำขวัญ “คลังแสงของเราอยู่ในมือของ ข้าศึกและสู้ตายเอาหัวเกยป้อมข้าศึก” “เลือดต้องล้าง ด้วยเลือด” “อยู่สู้ตาย เสียแล้วเสียไป” “อยู่อย่างยิ่งใหญ่ตายอย่างมีเกียรติ” กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่ง ประเทศไทยภาคใต้จึงได้ดำเนินไปอย่างกว้างขวาง ■

